

Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukuku
Anabilim Dalı Emekli Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Muhammet ÖZEKES

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukuku
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Mine AKKAN

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukuku
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

MEDENÎ USÛL HUKUKU

Pratik Çalışmalar

- Pratik Çalışmalar
- Şematik Açıklamalar
- Test Soruları
- Sınav Soruları
- Dilekçeler ve Karar Örnekleri

Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş

24. Bası

onikilevha
TUTANAK YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BASIYA ÖNSÖZ.....	V
BİRİNCİ BASIYA ÖNSÖZ.....	XI
İÇİNDEKİLER.....	XIII
KISALTMALAR.....	XXVII

I. BÖLÜM PRATİK ÇALIŞMALAR VE ŞEMATİK AÇIKLAMALAR

§ 1. MAHKEMELER VE YARGI GÖREVLİLERİ	1
• Yargı Yolu	
• Görev ve Yetki	
• Hâkimlerin Sorumluluğu	
• Hâkimin Davaya Bakmasının Yasak Olması ve Reddi	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMALAR	1
Olay I:	1
Sorular:	1
Cevaplar:.....	2
Olay II:	9
Sorular:	9
Cevaplar:.....	9
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	11
Şema 1/1 Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları	11

Şema 1/2 Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları İçinde Karar Verme Mekanizması	12
Şema 1/3 Uyuşmazlıkların Çözüm Yollarına Göre Tarafların İletişimleri ve Sonuçtan Memnuniyet Dereceleri.....	13
Şema 1/4 (Devlet) Yargı Çeşitleri.....	14
Şema 2 Çekişmesiz Yargı.....	15
Şema 3 Medenî Yargıda Mahkeme Teşkilatı.....	16
Şema 4/1 Görev/Görevin Belirlenmesine İlişkin Kurallar	17
Şema 4/2 Yetki/Yetkinin Belirlenmesine İlişkin Kurallar.....	18
Şema 4/3 Görev Kurallarına Aykırılığın Sonuçları.....	19
Şema 4/4 Görevsizlik ve Yetkisizlik Kararı Üzerine Yapılacak İşlemler .	20
Şema 5 Ticari Davalar	21
Şema 6 Hâkimin Reddi.....	22
Şema 7 Yargılamaya Katılan ve Yargılamada Rol Alan Kişiler.....	23
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	24
Olay I:	24
Sorular:	24
Olay II:	25
Sorular:	25
Olay III:.....	26
Sorular:	26
Olay IV:	27
Sorular:	28
§ 2. TARAFLAR, DAVA ARKADAŞLIĞI VE DAVAYA MÜDAHALE 30	
• Taraf Ehliyeti	
• Dava Ehliyeti	
• Sıfat	
• Davaya Vekâlet	
• Dava Arkadaşlığı	
• Davaya Müdahale	
• Davanın İhbarı	

A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	30
Olay:.....	30
Sorular:	30
Cevaplar:.....	31
B. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR.....	44
Olay I:	44
Sorular:	44
Olay II:	45
Sorular:	45
Olay III:.....	46
Sorular:	46
Olay IV:	47
Sorular:	48
§ 3. USÛL İŞLEMLERİ VE MEDENÎ USÛL HUKUKUNA	
HÂKİM OLAN İLKELER	49
• Süreler	
• Tebligat	
• Eski Hâle Getirme	
• Yargılamaya Hâkim Olan İlkeler	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	49
Olay:.....	49
Sorular:	49
Cevaplar:.....	50
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	54
Şema 8 Usûl İşlemleri	54
Şema 9 Süreler	55
Şema 10 Tebligat	56
Şema 11 Medenî Usûl Hukukuna Hâkim Olan İlkeler	57
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMA	58
Olay:	58
Sorular:	58

§ 4. DAVA, DAVANIN AÇILMASI VE DAVAYA CEVAP.....	60
• Dava Şartları	
• Dava Çeşitleri	
• Dava Dilekçesi	
• Dava Açılmasının Sonuçları	
• Cevap Dilekçesi	
• Savunma Sebepleri	
• İlk İtirazlar	
• İtirazlar ve Def'iler	
• Karşı Dava	
• İddia ve Savunmanın Değiştirilmesi veya Genişletilmesi	
• Süreler	
• Tebligat	
• Eski Hâle Getirme	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	60
Olay:.....	60
Sorular:	60
Cevaplar:.....	61
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	71
Şema 12 Dava Çeşitleri.....	71
Şema 13 Yargılama Usûlleri	72
Şema 14 Dava Açılmasının Sonuçları.....	73
Şema 15 İddia ve Savunmanın Genişletilmesi ve Değiştirilmesi Yasağı .	74
Şema 16/1 Savunma Sebepleri	75
Şema 16/2 Dava Şartları	76
Şema 16/3 İlk İtirazlar.....	76
Şema 17/1 İlk Derecede Yargılamanın Temel Aşamaları	77
Şema 17/2 Davanın Açılması ve Dilekçelerin Verilmesi (Yazılı Yargılama Usûlü)	78
Şema 17/3 Ön İnceleme İşlemleri.....	79
Şema 17/4 Ön İncelemenin Yapılış Şekli	80

Şema 17/5 Tahkikat	81
Şema 17/6 Sözlü Yargılama ve Hüküm.....	82
Şema 18 Yargılamada Gider ve Delil Avansı Ödemesi.....	83
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	84
Olay I:	84
Sorular:	84
Olay II:	85
Sorular:	85
Olay III:.....	86
Sorular:	86
Olay IV:	88
Sorular:	88
Olay V:.....	90
Sorular:	90
§ 5. ÖN İNCELEME VE TAHKİKAT	93
• Ön İnceleme	
• Duruşmalar	
• Dava Dosyası ve Tutanaklar	
• İsticvap	
• Ön Sorun ve Bekletici Sorun	
• Dosyanın İşlemden Kaldırılması	
• Islah	
• Dava Konusunun Devri	
• Davaların Ayrılması ve Birleştirilmesi	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	93
Olay:	93
Sorular:	93
Cevaplar:.....	94
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	102
Şema 19 Dava Konusunun Devri	102
Şema 20 Tarafta İradî Değişiklik	103

Şema 21 Islah	104
Şema 22 Dosyanın İşlemden Kaldırılması	105
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	106
Olay I:	106
Sorular:	106
Olay II:	106
Sorular:	107
Olay III:.....	108
Sorular:	108
§ 6. İSPAT VE DELİLLER.....	109
• İspatın Konusu	
• İspat Yüğü	
• Delil Gösterilmesi	
• İkrar	
• Belge-Senet	
• Yemin	
• Bilirkişi	
• Keşif	
• Tanık	
• Kanunda Düzenlenmemiş Deliller	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMALAR	109
Olay I:	109
Sorular:	109
Cevaplar:	110
Olay II:	123
Sorular:	123
Cevaplar:.....	124
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	132
Şema 23/1 İspat ve Deliller	132
Şema 23/2 İddia Yüğü.....	133
Şema 23/3 İddia Yüğü – Somutlaştırma Yüğü İlişkisi	134

Şema 23/4 İspat Ölçüsü	135
Şema 23/5 İspat Türleri	136
Şema 23/6 İspat Faaliyetinin İspat Türleri İle İlişkisi	137
Şema 24/1 Deliller (İspat Araçları).....	138
Şema 24/2 Delillerin Gösterilmesi ve Belgelerin Mahkemeye Sunulması	139
Şema 24/3 Delil Sözleşmesi	140
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	141
Olay I:	141
Sorular:	141
Olay II:	142
Sorular:	142
Olay III:.....	144
Sorular:	144
Olay IV:.....	146
Sorular:	146
Olay V:.....	148
Sorular:	148
Olay VI:.....	149
Sorular:	149
§ 7. KARAR VE HÜKÜM.....	151
• Karar ve Hüküm	
• Yok ve Etkisiz Hükümler	
• Feragat	
• Kabul	
• Sulh	
• Yargılama Giderleri	
• Vekâlet Ücreti	
• Kesin Hüküm	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	151
Olay:.....	151

Sorular:	151
Cevaplar:.....	152
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	157
Şema 25 Karar Çeşitleri	157
Şema 26 Hüküm Sakatlıkları.....	158
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMA	159
Olay:	159
Sorular:	159
§ 8. KANUN YOLLARI	161
• İstinaf	
• Temyiz	
• Yargılamanın Yenilenmesi	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	161
Olay:	161
Sorular:	161
Cevaplar:	162
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	171
Şema 27/1 Yeni Kanun Yolu Sistemi/İstinaf-Temyiz.....	171
Şema 27/2 Bölge Adliye Mahkemesi (BAM) Dairesi Kararı.....	172
Şema 27/3 Temyiz	173
Şema 27/4 Yargıtay Hukuk Dairesi	174
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	175
Olay I:	175
Sorular:	175
Olay II:	176
Sorular:	176
§ 8A. 1086 SAYILI HUKUK USÛLÛ MUHAKEMELERİ	
KANUNU ÇERÇEVESİNDE KANUN YOLLARI	178
• Temyiz	
• Karar Düzeltme	
• Yargılamanın Yenilenmesi	

A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	178
Olay:	178
Sorular:	179
Cevaplar:	180
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	191
Şema 28/1 (Eski) Kanun Yolu Sistemi Temyiz	191
Şema 28/2 Bozma Kararı.....	192
Şema 28/3 Karar Düzeltme.....	193
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	194
Olay I:	194
Sorular:	194
Olay II:	195
Sorular:	195
§ 9. GEÇİCİ HUKUKÎ KORUMA	197
• İhtiyatî Tedbir	
• Delil Tespiti	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	197
Olay:	197
Sorular:	197
Cevaplar:	197
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	202
Şema 29 Geçici Hukukî Korumalar	202
Şema 30/1 İhtiyatî Tedbirin Şartları	203
Şema 30/2 İhtiyatî Tedbir Talebi ve Yargılaması	204
Şema 30/3 İhtiyatî Tedbir Kararı	205
Şema 30/4 Tedbir Kararının Kaldırılması veya Değiştirilmesi	206
Şema 31 Delil Tespiti	207
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMA	208
Olay:.....	208
Sorular:	208
§ 10. TAHKİM	209

A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	209
Olay:.....	209
Sorular:	209
Cevaplar:.....	209
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	212
Şema 32/1 Tahkim.....	212
Şema 32/2 Tahkim Kuralları.....	213
Şema 32/3 Tahkimin Konusu ve Türleri.....	213
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMA	214
Olay:.....	214
Sorular:	214
§ 11. ARABULUCULUK.....	216
• Arabuluculuğa Elverişli Alanlar	
• Dava Şartı Olarak Arabuluculuk	
• Arabuluculuk Süreci	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMALAR	216
Olay:.....	216
Sorular:	216
Cevaplar:.....	217
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	219
Şema 33/1 Arabuluculuk.....	219
Şema 33/2 Arabuluculuk İlişisini Kuran Sözleşmeler	220
Şema 33/3 Arabuluculuk Türleri.....	220
Şema 33/4 Arabuluculuk Süreci ve Sonucu.....	221
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMA	222
Olay:.....	222
Sorular:	222
§ 12. GENEL PRATİK ÇALIŞMALAR.....	224
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	224
Olay:	224
Sorular:	224

Cevaplar:.....	225
B. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR.....	233
Olay I:	233
Sorular:	234
Olay II:	236
Sorular:	236
Olay III:.....	237
Sorular:	238
Olay IV:	240
Sorular:	240
Olay V:	242
Sorular:	242
Olay VI:.....	244
Sorular:	244
Olay VII:.....	248
Sorular:	248
§ 13. ÖRNEK ÇÖZÜMLÜ YARGITAY KARARI İNCELEMESİ	251

II. BÖLÜM ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI

ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI	257
-----------------------------	-----

III. BÖLÜM SINAV SORULARI

§ 1. ÇÖZÜMLÜ SINAV SORULARI.....	273
A. ARASINAV SORULARI.....	273
I. Arasınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A Şubesi, 19.12.2017)	273
II. Arasınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 03.05.2016)	277

B. FİNAL SINAVI SORULARI.....	285
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 15.06.2022).....	285
C. BÜTÜNLEME SINAVI SORULARI	291
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 01.07.2022).....	291
§ 2. ÇÖZÜLMEMİŞ SINAV SORULARI	297
A. ARASINAV SORULARI.....	297
Arasınava (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 16.11.2018).....	297
I. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 24.12.2018)	298
Arasınava (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 12.04.2019)	305
II. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 06.05.2019)	307
Arasınava (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 15.11.2019).....	317
I. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 05.01.2022)	319
Arasınava (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 15.04.2022)	326
II. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 05.05.2022)	329
Arasınava (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 25.11.2022)	337
I. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 29.12.2022)	339
II. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 22.05.2023).....	347
B. FİNAL SINAVI SORULARI.....	354
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 12.01.2018).354	
Final Sınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A Şubesi, 28.05.2018)	357
Final Sınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/B Şubesi, 28.05.2018)	368
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 01.06.2018)374	
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 15.01.2019). 376	
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 31.05.2019)378	
Final Sınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 19.06.2019).....	380
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 17.01.2020) .389	
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 26.06.2020).....	391
Final Sınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 13.06.2022)	393
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 13.01.2023) 400	

Final Sınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 15.06.2023).....	402
C. BÜTÜNLEME SINAVI SORULARI.....	410
Bütünleme Sınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 28.07.2016)	410
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 26.01.2018).....	414
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 13.06.2018)	417
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 25.01.2019).....	419
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 14.06.2019).....	420
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 31.01.2020).....	422
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 09.07.2020)	424
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 01.02.2023)	426

IV. BÖLÜM

DİLEKÇELER VE MAHKEME KARAR ÖRNEKLERİ

§ 1. DİLEKÇELER	429
A. Dava Dilekçesi.....	429
B. Cevap Dilekçesi.....	431
C. Çekişmesiz Yargı Dilekçesi.....	434
D. İhtiyati Tedbir Dilekçesi.....	435
E. Delil Tespiti Dilekçesi.....	437
F. İstinaf Dilekçesi.....	439
G. İstinafa Cevap Dilekçesi.....	442
H. Temyiz Dilekçesi.....	444
I. Temyize Cevap Dilekçesi.....	446

§ 2. MAHKEME KARAR ÖRNEKLERİ	448
A. Hüküm (Esasa İlişkin)	448
B. Hüküm (Usûle İlişkin).....	450
C. Davanın Konusuz Kalması	452
D. Bölge Adliye Mahkemesi Tarafından Verilen Karar (Esasa İlişkin).454	
E. Ara Kararları	457
F. Davetiye Örnekleri	458